

Sygn. akt I CSK 92/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku M. M.
przy uczestnictwie Miasta W., M. C. i E. M.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika Miasta W.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 26 września 2013 r., sygn. akt V Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od Miasta W. na rzecz wnioskodawcy kwotę 600
(sześćset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć Miasto W. powołało się na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego, oraz na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, to nie występują te przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.),

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Przedstawione przez skarżącego pytanie, „czy Sąd *meriti* może dokonać ustaleń faktycznych w drodze domniemania faktycznego w sytuacji gdy istnieją bezpośrednie dowody przeciwne na dowodzoną okoliczność” nie odpowiada tym wymaganiom.

Domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.) polega na tym, że sąd na podstawie ustalenia jednych faktów wnioskuje o istnieniu innych. Wnioskowanie to musi być zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Skorzystanie z możliwości poczynienia ustaleń faktycznych przy zastosowaniu domniemania faktycznego, powinno mieć miejsce, gdy brak jest bezpośrednich środków dowodowych albo istnieją znaczne utrudnienia dla wykazania faktu, którego ustalenie jest możliwe przy zastosowaniu reguł logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Artykuł 231 k.p.c. jest unormowaniem dookreślającym zakres swobody sądu przy dokonywaniu oceny materiału dowodowego i odtwarzaniu na jego podstawie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Tym samym należy do tej grupy przepisów, których naruszenie, w świetle art. 398³ § 3 k.p.c., nie może w zasadzie stanowić podstawy skargi kasacyjnej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2007 r., II CSK 400/06; z dnia 6 listopad 2013 r., IV CSK 119/13, niepublikowane).

Jego naruszenie może natomiast stanowić skuteczny zarzut kasacyjny, jeśli sąd odrzucił możliwość dokonania ustaleń w inny sposób niż tylko poprzez przeprowadzenie dowodów bezpośrednich (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 listopada 2006 r., III CSK 174/06, niepublikowany i z dnia 25 lutego 2010 r., V CSK 295/09, LEX nr 786562), co nie miało miejsca w sprawie. W materiale sprawy znajdowały się zeznania świadków na podstawie których zostało dokonane ustalenie, że w kwietniu 2005 r. H. M. przekazała synowi M. M. przedmiotową nieruchomość. Ustalenie to zostało więc bezpośrednio dokonane na podstawie powołanych środków dowodowych. Istnienie przeciwnych dowodów, którym sąd nie dał wiary, to kwestia stosowania art. 233 § 1 k.p.c., którego naruszenie nie może stanowić jednak skutecznego zarzutu kasacyjnego.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego

zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/2001, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). Konieczne jest zatem przedstawienie takich zarzutów, które wskazują na oczywiste i rażące naruszenie przez sąd zasad orzekania w demokratycznym państwie prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2009 r., I CSK 126/09, niepublikowane).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie daje podstaw do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zawarta w uzasadnieniu skargi argumentacja skarżącego sprowadza się do kwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych leżących u podstaw zaskarżonego orzeczenia, co jest zabiegiem niedopuszczalnym. Skarżący przeoczył, że zgodnie z art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów i oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Poza tym, nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepublikowane).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]